

INAUGURACIÓ DE LA JORNADA 'INTEGRITAT EN LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA', DE L'OFICINA ANTIFRAU DE CATALUNYA

Palau del Parlament, 14 de juny de 2010

Moltes gràcies, benvolgut director. Per al Parlament és important acollir aquesta jornada, entre altres coses perquè diuen que la política és actualitat, i, justament, al Parlament s'hi fa política, i per tant el que volem és tractar l'actualitat. I no hi ha cap mena de dubte que el tema d'aquesta jornada de debat s'inscriu en un àmbit de gran actualitat.

Actualitat per partida doble. D'una banda, a causa dels escàndols per frau i per corrupció que han anat sortint a la llum els darrers mesos, les darreres setmanes. Precisament, una de les trames d'aquests escàndols en aquests moments és objecte d'una comissió d'investigació en aquesta cambra, al pis de dalt.

D'altra banda, la situació de crisi econòmica, que afecta directament la funció pública i que, per tant, també afecta l'actuació de les administracions. O sigui, afegim un nou focus d'atenció a la matèria.

Tanmateix, tot i que la temàtica sigui allò que en diuen "candent", l'objectiu d'avui –penso, i em sembla encertat que sigui així– no és ni buscar titulars ni obrir polèmiques. És una jornada plantejada des del rigor del coneixement, és una jornada amb objectius tècnics, és una jornada per trobar solucions i per prevenir davant de situacions amb què es pot trobar qualsevol administració en qualsevol moment.

D'altra banda, més enllà del context mediàtic concret, cal recordar que ens trobem en un context de crisis, crisis en plural, diverses, en diferents àmbits –financer, econòmic, productiu, social– i en diferents nivells –en l'àmbit global, en l'àmbit

europèu, en l'àmbit de l'estat, en l'àmbit català i fins i tot, en alguns casos, en l'àmbit local.

I una d'aquestes crisis és la de la política, la de la desconfiança en els representants polítics i en les administracions, generada per diversos motius. Entre d'altres, les irregularitats vinculades a les contractacions públiques, que no són precisament un motiu menor.

Les crisis demanen canvis. Actuar sobre el que és urgent, però també revisar i corregir el que no s'ha fet bé o el que no fem bé, i per tant iniciar tots els grans canvis que a mitjà i llarg termini han de permetre superar la situació de crisi, de què no se sortirà ni en un dia ni en dos, ni tan sols amb cap mesura que algú pugui considerar màgica.

Pel que fa a l'immediat, la situació obliga a actuar amb contundència sobre els qui cometten irregularitats. La immensa majoria –la immensa majoria, ho repeteixo– dels representants polítics i dels treballadors i les treballadores de l'administració actuen amb integritat i no mereixen el descrèdit que els causen els qui no ho han fet així. Els qui compleixen, que, hi insisteixo, són la immensa majoria, mereixen que es detectin les responsabilitats i es faci neteja pública.

Però, com deia, més enllà del que és urgent, cal posar les bases del futur. Cal assentar bones pràctiques, cal iniciar canvis que potser no tindran cap efecte immediat però que són necessaris per desenvolupar en el futur l'actuació de les administracions públiques amb la confiança recuperada de la ciutadania.

Cal, per exemple, generar més cultura de la responsabilitat i de la integritat. I això es tradueix en un esforç de formació, o per exemple en un document preparat per l'Oficina Antifrau fa uns quants mesos que es titulava 'Pacte per la integritat', document que de moment és aquí al damunt i que penso que serà una bona eina per plantejar coses amb vista al futur més immediat.

Cal multiplicar els instruments de transparència i els seus usos. La transparència és l'element essencial per a la confiança de la ciutadania en les seves institucions, en els seus representants i en els seus servidors públics. I transparència en el sentit no solament que la informació sigui pública, sinó que sigui fàcilment accessible. I en aquest sentit internet marca un abans i un després. "Accessible" vol dir que ha de ser present a la xarxa i que ha de ser visible i estar a un nombre reduït de clics de qualsevol usuari. Una informació rellevant amagada entre línies d'un document de centenars de pàgines no és transparència.

Per tant, hi insisteixo, mesures sobre el context immediat, mesures de reacció, però també mesures per un canvi de cultura en el funcionament, els mecanismes i la pràctica de la funció pública.

Per a tots dos objectius comptem amb l'Oficina Antifrau de Catalunya, la creació i la posada en marxa de la qual són ja en si mateixes un salt endavant, un canvi rellevant assolit aquesta legislatura, un canvi positiu que potser pesa menys en la balança que els grans escàndols i altres fites polítiques de més repercussió mediàtica, però que en certa manera marca un abans i un després al nostre país i que a mitjà i llarg termini, n'estic convençut, se sabrà valorar com es mereix.

Aquest instrument independent i valuós de què Catalunya s'ha dotat per fiscalitzar l'actuació de les administracions catalanes és qui organitza aquestes jornades, amb una representació rellevant d'experts i de tècnics que ens ofereix l'oportunitat de conèixer experiències internacionals, i amb una taula rodona, francament, d'especial interès; una jornada, en definitiva, que, com he dit al principi, més enllà d'interessos mediàtics, ha de buscar, ha de trobar i ha de plantejar solucions i respostes per encarar el futur; una jornada per al coneixement; una jornada per millorar l'exercici de la funció pública; una jornada, doncs, perquè la ciutadania recuperi en el futur la confiança en el conjunt de la política pública.

Ernest Benach i Pascual
President

Els desitjo, doncs, que facin i que tinguin molt bona feina. Em plau donar per inaugurada aquesta jornada de debat sobre la integritat en la contractació pública.

Moltes gràcies.